7/13896

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Sayı : B.16.0.BHI.0.00.00.00/ 88147 02 / 06 / 2006
Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 10/05/2006 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-20724 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Feridun F.BALOĞLU'nun 7/13896-20771 Esas No'lu soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Atilla KOÇ
Bakan

EK:
Cevap (3 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

İnönü Bulvarı No:5 06100 Emek / ANKARA Tel: (0312)212 83 60 Fax: (0312) 212 02 55
www.kultur.gov.tr E-Mail: basin@kultur.gov.tr

7/13896

ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN FERİDUN F. BALOĞLU'NUN 7/13896-20771 ESAS NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİNE İSTİNADEN HAZIRLANAN BAKANLIĞIMIZ CEVABI

SORU 1: Benzer bir çok olayda, Anadolu'nun tarihsel ve kültürel değerlerinin topraklarımıza getirilmesi konusundaki eksikliğimizi, bu kez ne tür bir girişimle gidermeyi planlıyorsunuz?

CEVAP 1: Antalya'nın tarihi limanında (yat limanı) yapılan iyileştirme ve liman temizliği sırasında ortaya çıkan parçalar halinde etütlük nitelikteki çeşitli zincirler Antalya Müzesi'ne getirilmiş olup, koruma altına alınmıştır.

SORU 2: Kayhan Dörtlük tarafından gündeme getirilen, Türkiye ve Antalya tarihi açısından değer taşıyan "liman zinciri" ile ilgili bu ayrıntılı bilgi ve belgeler Bakanlığınıza ulaşmış mıdır?

SORU 3: Ulaşmış ise, ne tür girişimler yapılmıştır? Hangi sonuçlar alınmıştır?

CEVAP 2,3: Bakanlığıma herhangi bir bilgi ulaşmamıştır.

SORU 4: Bakanlığınız, bugün itibariyle Türkiye'den kaçırıldığı saptanan hangi eserlerle ilgili ne gibi işlemler yapmış ve yapmaktadır?

CEVAP 4: XIX. yüzyıl başlarında batı ülkelerinde endüstri ve teknolojinin gelişmesine paralel olarak halkın ekonomik düzeyi yükselmiş, buna bağlı olarak Anadolu gibi zengin tarihi ve arkeolojik kültür varlıklarına sahip olan ülkelerin kültürel varlıklarının yurtdışına kaçırılması hızlanmıştır. Bugün dünyanın pek çok ülkesindeki müze, özel müze ve koleksiyonda Anadolu kökenli eserler bulunmaktadır. Ülkemizde ise kültürel bilinçsizlik ve ekonomik koşulların zorlaşmasına paralel olarak artan eski eser kaçakçılığını önlemek için gerekli çalışmalar Bakanlığımca ilgili diğer Bakanlıklarla işbirliği içinde sürdürülmektedir.

Bu amaçla;

-Çalınan eserlerin takibi ilgili kurumlarla işbirliği içinde yapılmakta, gerekli önlemler alınarak, duyurular yapılmakta,

-Kültür varlığı kaçakçılığı ile ilgili istihbari bilgiler değerlendirilmekte, yargıya intikal eden davalar takip edilmekte,

-Müzelerimiz ve bağlı birimlerinde meydana gelen hırsızlık olaylarının önlenmesi için teknik ve idari her türlü önlem alınmakta,

-Bakanlığım ile işbirliği içinde çalışan kurumların kendi bünyelerinde yapmakta oldukları hizmet içi eğitim seminerlerine gerekli destek sağlanmakta,

-Anadolu kökenli eserlerin ve ülkemizden çalınan eserlerin takibi açısından yurt içi ve yurt dışı müzayedeler takip edilmektedir.

Ayrıca ülkemizden yasadışı yollarla yurtdışına kaçırılan Anadolu kökenli eserlerin iadesi amacıyla;

-Dışişleri Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı İnterpol Dairesi ve yurt dışı temsilciliklerimiz kanalıyla gerekli girişimlerde bulunulmakta,

-Eser kaçak kazılarla bulunup kanunsuz yollarla yurtdışına çıkarılmışsa, 1970 UNESCO Sözleşmesi veya Avrupa Arkeolojik Mirasın Korunması Sözleşmesi ve ikili anlaşmalar ile iadesi sağlanmaya çalışılmakta,

-Eserin kanunsuz yollarla yurtdışına çıkarıldığının belgelerle ispat edilmesi halinde iadesi talep edilmekte, isteğin kabul edilmemesi halinde yurtdışında bulunan avukatlık firmaları aracılığıyla davalar açılmakta,

-Kültür varlıklarının kanunsuz dolaşımını önlemek amacıyla, eski eser kaçakçılığına ilişkin uluslararası sözleşmeler, yasal düzenlemeler takip edilerek ilgili uluslararası toplantı ve faaliyetlere katılınmaktadır.

-Kültür varlığı kaçakçılığının yasadışı trafiğinin engellenmesi amacıyla, Özbekistan, Makedonya, Türkmenistan ülkeleriyle yapılan ikili anlaşmalar,

Türkiyeden Yurt Dışına Kaçırılan Eserler ve İade Çalışmaları

Almanya
- Boğazköy Sfenksi:
- Bergama-Zeus Sunağı:
- Aphrodisias-İhtiyar Balıkçı Heykeli:
- Konya-Beyhekim Camii Mihrabı:
- Hacı İbrahim Veli Türbesi:
- Troya Eserleri:

Rusya Federasyonu
- Troya Eserleri:

Avusturya
- Suben Sınır Kapısında Ele Geçirilen Eserler:

ABD
- Herakles Heykeli:
- Kumluca Eserleri:

Danimarka
- Diyarbakır Müzesi Sfenks Figürini; Akşehir Seydi Mahmut Hayrani Türbesi'ne Ait Sanduka; Cizre Ulu Camii Kapı Tokmağı:

İtalya
- İtalya İnterpolü'nce Ele Geçirilen Yazıt:

Fransa
- Lidya Eserleri

7/13896

Yurt dışından ülkemize iadesi sağlanan eserler :

- Aphrodisias Eserleri (Abd) (1980)
- Tunç Vazo (Abd) (1982)
- Herakles Lahdine Ait Parça (Abd) (1980)
- 4-Boğazköy Tabletleri Ve Sfenks (Almanya) (1924-1942, 1980,1987)
- 5-Osmanlı Tombak (Londra) (1991)
- 6- 93 Parçadan Oluşan Osmanlı Giysi Koleksiyonu (ABD) (1991)
- 7- Bronz Vazo (İtalya) (1991)
- 8- Antiochos I. Baş Fragmenti (Almanya) (1991)
- Elmalı Sikkeleri (İsviçre, Abd) (1988,1991,1992,1999)
- Lidya Eserleri (Abd) (1993)
- Gemici Feneri (ABD) (1994)
- Girlandlı Lahit (Abd) (1994)
- Marsyas Heykeli (Abd) (1994)
- Aphrodisias Friz Bloğu (Abd) (1994)
- Aphrodisias Örenyeri'nden Çalınan Meleager Başı (Abd) (1994)
- İzmir Birgi Aydınoğlu Mehmet Bey Camii'nden Çalınan Minber Kapısı
- (İngiltere) (1995)
- Erdek Açıkhava Müzesi'nden Çalınan Torso (Abd) (1995)
- İzmir Müze Müdürlüğü Bahçesi'nden Çalınan Kadın Heykeli (İsviçre) (1995)
- Mermer Kadın Başı (Avusturya) (1997)
- Kurşun Mühür (Abd) (1998)
- Atatürk'ün Gümüş Sigara Tabakası (Abd) (1998)
- Henkel Koleksiyonunda Bulunan Eserler (Almanya) (1998)
- Divriği Ulu Camii'ne Ait Ahşap Pano (Abd) (İngiltere)(1999)
- Manş Denizi Batığı'ndaki Eserler (İngiltere) (1999)
- 25-Konya Beyşehir Eşrefoğlu Camii Giriş Kapısı Panoları (Danimarka) (1999)
- Heathrow Havaalanı'nda Ele Geçirilen Eserler (İngiltere) (2000)
- Menil Koleksiyonundaki Zeugma Mozaiğine Ait Parçalar (Abd) (2000)
- Nuruosmaniye Kütüphanesi'nden Çalınan Kur'an-I Kerim (Abd) (2000)
- Oklahoma Eserleri I- Ii (Abd) (2000) (2001)
- Kalsruhe'den İade Edilen Pişmiş Toprak Heykelcik (Almanya) (2001)
- Topkapı Sarayı Müzesi'nden Çalınan Kur'an-I Kerim (Kıbrıs) (2000)
- Tutlingen'de Ele Geçirilen Eserler (Almanya) (2001)
- Bremen'de Ele Geçirilen Eserler (Almanya) (2001)
- Mermer Kabartma Levha (Almanya) (2001)
- Bronz Dionysos Heykeli (İngiltere) (2002)
- Zürih'de ele geçirilen eserler (İsviçre) 2004